

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.411.4.4.2023

Pani
Aneta Pucek
Dyrektor Miejskiej i Powiatowej
Biblioteki Publicznej w Łęczycy
ul. Marii Konopnickiej 11a
99-100 Łęczycza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/003 – Funkcjonowanie samorządowych bibliotek publicznych w województwie łódzkim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łęczycy ¹ , ul. Marii Konopnickiej 11a, 99-100 Łęczycza.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aneta Pucek, Dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy od 1 grudnia 2001 r. ² (dalej Dyrektor). <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 2-3)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i realizacja zadań w zakresie zaspokajania potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa i upowszechniania wiedzy oraz kultury. 2. Gromadzenie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych. 3. Prowadzenie gospodarki finansowej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Arkadiusz Kałużny, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/163/2023 z 23 listopada 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1)</p>

¹ Dalej: Biblioteka lub MiPBP.

² Uchwałą Nr 268/2001 Zarządu Miasta Łęczycy z dnia 29 listopada 2001 r. powierzono Pani Anecie Pucek stanowisko Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy, a uchwałą Nr 289/2002 Zarządu Miasta Łęczycy z dnia 18 marca 2002 r. powołano ww. osobę na stanowisko Dyrektora MiPBP.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna prawidłowo realizowała cele statutowe i zadania w zakresie zaspokajania potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz upowszechniania wiedzy i kultury. Biblioteka organizowała akcje i konkursy mające na celu propagowanie czytelnictwa wśród mieszkańców powiatu łęczyckiego, a także prowadziła działalność informacyjną i współpracowała z innymi instytucjami kultury.

Biblioteka została zorganizowana zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach oraz ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. MiPBP w sposób właściwy gromadziła i ewidencjonowała materiały biblioteczne oraz prowadziła księgi inwentarzowe posiadanego księgozbioru. Ponadto prawidłowo wykorzystwała i rozliczyła otrzymane dotacje podmiotowe i celowe. Objęte badaniem sprawozdania z wykonania planów finansowych i informacje zostały złożone terminowo. Dane zawarte w sprawozdaniach K-03 zawierały dane zgodne ze stanem faktycznym, poza liczbą aktywnych użytkowników Biblioteki.

W przyjętych planach finansowych na lata 2021-2023 oraz ich aktualizacjach nie wykazywano stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, a także stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku, a w sprawozdaniach z wykonania ww. planów nie wykazano stanu należności i zobowiązań na początek roku. Obowiązująca w Bibliotece polityka rachunkowości nie zawierała dokumentacji w zakresie oprogramowania wykorzystywanych systemów komputerowych i daty rozpoczęcia ich eksploatacji.

OBSZAR

1. Organizacja i realizacja zadań w zakresie zaspokajania potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa i upowszechniania wiedzy oraz kultury

Opis stanu faktycznego

1.1. Obowiązujący w okresie poddanym kontroli statut Biblioteki został przyjęty na mocy uchwały Nr XXXV/232/13 Rady Miejskiej w Łęczycy z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie nadania statutu Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Łęczycy⁵. W statucie określono m. in.: cele i zadania biblioteki, organy biblioteki i jej organizację. W statucie wskazano, że Biblioteka sprawuje nadzór merytoryczny nad bibliotekami na terenie powiatu łęczyckiego. Wskazano w nim również, iż Biblioteka prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁶. Zgodnie ze statutem Biblioteka otrzymywała środki finansowe z budżetu Gminy Miasta Łęczycy w formie dotacji: podmiotowej - na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych w tym na utrzymanie i remonty obiektów; celowej - na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji; celowej - na realizację wskazanych zadań i programów. W zakresie realizacji zadań biblioteki powiatowej, zgodnie ze statutem, Biblioteka była finansowana z budżetu powiatu łęczyckiego za pośrednictwem Gminy Miasto Łęczycy. Statut Biblioteki

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 8 stycznia 2014 r. poz. 65. Zmieniony został wówczas statut Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łęczycy obowiązujący na mocy Uchwały Nr 234/XXXIII/2001 z dnia 12 kwietnia 2001 r. Rady Miasta Łęczycy w sprawie uchwalenia statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łęczycy.

⁶ Dz.U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej: uopdk.

stanowił, iż celem działalności MiPBP było zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestnictwo w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Zadania Biblioteki wyszczególnione w ww. statucie zostały wymienione w nw. przypisie⁷.

Dyrektor wyjaśniła, iż: „Biblioteka rozpoczęła swoją działalność w 1946 roku. Niestety nie zachowała się dokumentacja dotycząca utworzenia biblioteki.”

(akta kontroli str.: 8-12)

1.2. Dane zawarte w Rejestrze Instytucji Kultury były zgodne ze stanem faktycznym i zawierały wymagane informacje wymienione w art. 14 ust. 1a uopdk. W okresie objętym kontrolą, rejestr aktualizowany był w zakresie informacji o zatwierdzonych sprawozdaniach finansowych Biblioteki.

(akta kontroli str.: 24-31)

1.3. Zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy z dn. 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach⁸, Dyrektor wprowadziła regulamin korzystania z materiałów bibliotecznych⁹ określający zasady korzystania z biblioteki, a także prawa i obowiązki czytelników biblioteki z uwzględnieniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. W regulaminie określono zasady wypożyczania materiałów bibliotecznych, wskazano także maksymalną liczbę woluminów wypożyczanych jednorazowo oraz okres wypożyczenia. Regulamin zawierał również zasady postępowania w razie opóźnienia lub zaniechania zwrotu materiałów bibliotecznych, ich zagubienia, zniszczenia bądź uszkodzenia, a także zasady udostępniania zbiorów biblioteki w czytelnicy. Załącznik nr 1 do zarządzenia w sprawie ww. regulaminu zawierał cennik w zakresie korzystania z materiałów i usług (ksero, wydruki), a także wysokość kar za przetrzymywanie zbiorów, za wydanie duplikatu karty bibliotecznej oraz upomnień. W załączniku nr 2 do ww. zarządzenia wprowadzono regulamin korzystania ze sprzętu komputerowego i usług dostępu do Internetu w MiPBP.

Dyrektor wyjaśniła, że koszty usług zawarte w załączniku nr 1 do Regulaminu określającego zasady i warunki korzystania z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy oszacowano na podstawie cen papieru, tonerów i tuszy, energii elektrycznej oraz napraw urządzeń.

(akta kontroli str.: 32-40, 715-722)

⁷ Jako statutowe zadania Biblioteki określono: 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, ochrona i udostępnianie materiałów bibliotecznych, służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy; 2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej zwłaszcza informowanie, o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie; 3) prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej; 4) prowadzenie działalności instrukcyjno-metodycznej; 5) zapewnienie mieszkańcom dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych i informacji; 6) organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych ludziom chorym, starszym, niepełnosprawnym; 7) pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, organizowanie obiegu wypożyczeni międzybibliotecznych, opracowanie bibliografii regionalnej, a także materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym; 8) współdziałanie z innymi bibliotekami, instytucjami kultury, podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną, stowarzyszeniami, związkami twórców i artystów oraz organami władz publicznych zajmujących się działalnością kulturalną; 9) tworzenie, uzupełnianie i udostępnianie baz danych katalogowych, bibliograficznych i faktograficznych; 10) współdziałanie z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Łodzi; 11) wykonywanie zadań określonych dla Powiatowej Biblioteki Publicznej dla Powiatu Łęczyckiego na podstawie zawartego porozumienia; 12) prowadzenie działań zmierzających do integracji społecznej w zakresie kultury; 13) organizowanie różnych form pracy z czytelnikiem, imprez służących popularyzacji książki, wiedzy, sztuki nauki oraz upowszechnianie dorobku kulturalnego Miasta Łęczycy i powiatu łęczyckiego.

⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 2393, dalej: ustawa o bibliotekach.

⁹ Ww. regulamin został wprowadzony zarządzeniem nr 1/2020 Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie Regulaminu określającego zasady i warunki korzystania z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy.

1.4. Według stanu na 30 września 2023 r. na stanowiskach bibliotekarskich łącznie z Dyrektorem zatrudnionych było osiem osób¹⁰, każda na pełny etat. Ww. osoby podjęły pracę w MiPBP w przedziale czasowym od 16 czerwca 1997 r. do 1 grudnia 2011 r. Kadre Biblioteki uzupełniali zatrudnieni na ½ etatu na stanowiskach: Główna księgową i Administrator sieci komputerowej, a także na stanowisku Pracownik gospodarczy (osoba zatrudniona na pełny etat).

W latach 2021-2023 pracownicy MiPBP podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, i tak. w 2021 r. uczestniczyli w 20 szkoleniach on-line, w 2022 r. w 18 szkoleniach, (w tym 15 - on-line), a w 2023 r. w 30 szkoleniach, (w tym 25 on-line). Liczba godzin odbytych przez personel Biblioteki szkoleń w latach poddanych kontroli wyniosła odpowiednio: 114, 101 i 67.

(akta kontroli str.: 41-64, 70, 82)

1.5. W latach 2021-2023 liczba czytelników kształtowała się na poziomie odpowiednio: 2 361, 2 351 i 2 475 zarejestrowanych i 2 175, 2 232 i 2 253 aktywnie wypożyczających czytelników. W okresie objętym kontrolą, liczba wypożyczeń woluminów na zewnątrz wyniosła 59 581 w 2021 r., 57 255 w 2022 r. i 59 660 w 2023 r. W latach 2021 - 2023 liczba odwiedzin czytelników w wypożyczalni i w czytelni Biblioteki kształtowała się na poziomie odpowiednio: 34 284, 29 988 i 33 199.

Biblioteka informowała o zbiorach własnych, w tym zakupionych nowościach, poprzez stronę internetową¹¹ oraz media społecznościowe¹².

Dyrektor wyjaśniła, że przy wyborze pozycji w celu aktualizacji księgozbiorów uwzględniane były: preferencje czytelników, kontynuacje serii wydawniczych i dzieł wielotomowych, a także uzupełnianie lektur szkolnych.

W ramach działalności kulturalno-oświatowej MiPBP zorganizowała m.in.: 18 wystaw, 52 lekcje biblioteczne / warsztaty, 36 spotkań czytelniczych literackich i tematycznych oraz 22 konkursy. Ponadto MiPBP organizowała lekcje biblioteczne skierowane do przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych i średnich powiatu łęczyckiego.

W okresie objętym kontrolą, Biblioteka zorganizowała dwukrotnie szkolenie z podstawowej obsługi komputera i Internetu dla „seniorów 60+”, w których udział wzięło odpowiednio sześć i 24 osoby.

(akta kontroli str.: 65-110, 161-215, 490-491, 589-590, 715-722, 1036-1043)

1.6. W okresie objętym kontrolą, Biblioteka prowadziła działania propagujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży np. poprzez organizację akcji, „Ogólnopolski dzień głośnego czytania 2021”,. Realizowała także konkursy plastyczne tj. np. „Zareklamuj książkę”¹³, „Mój fantastyczny robot”¹⁴ i „Śmiechu warte - ilustracja do wiersza Agnieszki Frączek”¹⁵, czy też konkurs pn. „W świecie bajek i wierszy Aleksandra Fredry”. W przypadku młodzieży organizowała konkursy literackie (np. „Patchwork literacki. Napisz opowiadanie! Wybierz tytuły książek i wpleć je w swój

¹⁰ Jedna osoba była zatrudniona na stanowisku Instruktor ds. bibliotek, cztery osoby na stanowisku Kustosz i dwie osoby zatrudnione były na stanowisku Starszy bibliotekarz. Wszystkie osoby zatrudnione na stanowiskach bibliotekarskich posiadały wykształcenie wyższe (w tym trzy z wykształceniem wyższym bibliotekarskim, z pozostałych pięciu osób trzy ukończyły studia podyplomowe pn. Bibliotekarstwo i Informacja naukowa, a jedna ukończyła studia podyplomowe pn. Informacja naukowa).

¹¹ Strona internetowa: <https://www.leczyca-mbp.sowa.pl/>, a także na stronie <https://w.bibliotece.pl/community/libraries/bibliotekaleczyca/> internetowego portalu e-usług bibliotecznych „w.bibliotece.pl”, dostępnym pod adresem <http://w.bibliotece.pl/> prowadzonym przez operatora – firmę usługową.

¹² <https://www.facebook.com/bibliotekaleczyca/>

¹³ Przygotowanie reklamy – plakatu. Konkurs przeznaczony dla dzieci klas zerowych i uczniów klas I-VIII szkół podstawowych z powiatu łęczyckiego

¹⁴ Poprzez ww. konkurs Biblioteka zaznaczyła włączenie się w obchody Roku Lema - 2021 r. (100 rocznica urodzin Stanisława Lema). Konkurs skierowany był do klas 0-6 szkół podstawowych z powiatu łęczyckiego.

¹⁵ Konkurs dedykowany dla dzieci z klas 0-III przedszkoli i szkół podstawowych powiatu łęczyckiego.

autorski tekst!"))¹⁶ i recytatorskie (np. cykliczne konkursy pn. „Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży im. Janusza Korczaka - Pięknie być człowiekiem”). Dyrektor wyjaśniła, że: „Działalność promocyjna i informacyjna biblioteki odbywała się w formie tradycyjnej (plakaty, ulotki, zaproszenia) oraz on-line poprzez stronę internetową biblioteki i portal społecznościowy”.

W Bibliotece gromadzona była bibliografia regionalna, do której zaprowadzono księgę inwentarzową, księgę akcesji i rejestr ubytków.

Dyrektor wyjaśniła, że: „Biblioteka w Łęczycy gromadzi piśmienne zbiory regionalne i inne materiały poświęcone historii regionu. Prowadzona jest również bibliografia regionalna, w której zamieszczone są opisy bibliograficzne nie tylko książek i czasopism, ale także artykułów z czasopism i gazet, fragmentów książek, folderów, katalogów wystaw, map. Bibliografia rejestruje piśmiennictwo dotyczące Łęczycy i ościennych gmin należących do powiatu łęczyckiego. Bibliografia jest opracowywana komputerowo, a opisy bibliograficzne można znaleźć w katalogu online biblioteki”.

(akta kontroli str.: 8, 490-491, 715-722, 1036-1043)

Na podstawie obowiązującego Regulaminu korzystania z materiałów, Biblioteka udostępniała zbiory biblioteczne na miejscu oraz wypożyczała na zewnątrz, zapewniała możliwość skorzystania z komputera podłączonego do Internetu, jak również udostępniała Internet bezprzewodowo. W ramach promocji działalności kulturalno-oświatowej MiPBP współpracowała ze Starostwem Łęczyckim poprzez promowanie swojej działalności na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych powiatu. Na stronie internetowej oraz profilu społecznościowym biblioteki zamieszczano informacje o bieżącej działalności Biblioteki, w tym o nowościach w zbiorach bibliotecznych, o spotkaniach autorskich, programach na okres ferii i wakacji szkolnych, organizowanych akcjach w ramach obchodów dnia dziecka, gier miejskich, konkursach recytatorskich, plastycznych, fotograficznych i innych promujących czytelnictwo wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. W latach 2021 - 2023 Biblioteka uczestniczyła w akcjach promocji czytelnictwa i bibliotek, a także integracji środowiska bibliotekarskiego. W 2022 i 2023 r. MiPBP zorganizowała akcje pn. „Z książką w miasto”, podczas których na terenie miasta bibliotekarze z mobilnym regałem książek propagowali czytelnictwo. Biblioteka corocznie organizowała akcje pn. „Randka z książką - Walentynki w Bibliotece”, których celem było wspieranie czytelnictwa, poprzez promocję książek i czytania. W ramach promocji działalności oraz czytelnictwa MiPBP brała udział w piknikach rodzinnych w powiecie łęczyckim, gdzie prezentowała książki pochodzące ze zbiorów Biblioteki, (m.in.: w pikniku organizowanym przez PCPR w Łęczycy oraz w pikniku organizowanym przez Przedszkole nr 1 w Łęczycy). W MiPBP organizowano spotkania czytelników w ramach prowadzonego przez pracowników Biblioteki Dyskusyjnego Klubu Książki. Realizowała także inne akcje propagujące czytelnictwo, m. in. „Ogólnopolski tydzień czytania dzieciom” Biblioteka brała udział w organizacji Narodowego czytania: dramatu „Moralność pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej w 2021 r., „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza w 2022 r. i powieści „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej w 2023 r. Co roku MiPBP organizowała również gry miejskie/terenowe, i tak:

- w 2021 r. – MiPBP zorganizowała grę miejską pn. "Stan wojenny i kryzysowe lata 80-te w Łęczycy" w ramach projektu "Łęczyckie wyprawy literackie"¹⁷,

¹⁶ Dedykowany do klas 6-8 szkół podstawowych i szkół średnich powiatu łęczyckiego.

¹⁷ Mającą na celu pokazanie młodemu pokoleniu jak żyli ich rodzice i dziadkowie w okresie stanu wojennego i lat 80-tych, poznanie najnowszej historii Polski, rozwijanie właściwych relacji w kontaktach społecznych. Konkurs dedykowany był dla zespołów z klas V-VIII szkół podstawowych i szkół średnich powiatu łęczyckiego.

- w 2022 r. - grę miejską pn. "Łęczycza - miasto czterech kultur i religii" w ramach projektu "Łęczyckie przystanki literackie"¹⁸,
- w 2023 r. - grę miejską "Łęczyckie drogi do niepodległości (1863-1918)."¹⁹.

W każdym z badanych lat Biblioteka organizowała spotkania autorskie z autorami książek, podróżnikami, organizowała wystawy autorskie, fotograficzne, malarskie i inne artystyczne. W MiPBP odbywały się warsztaty, w tym malarstwa, fotografii, rękodzielniczo²⁰ (mające na celu integrację lokalnych czytelników MiPBP). W celach integracyjnych z czytelnikami, pracownikami instytucji, z którymi MiPBP współpracowała, a także z bibliotekarzami gminnych bibliotek powiatu łęczyckiego. Biblioteka organizowała corocznie wycieczki i rajdy terenowe. I tak:

- w 2021 r. MiPBP zorganizowała²¹ rajd rowerowy pn. "Odjazdowy Bibliotekarz - W Dolinie Skrzatów" z Łęczycy do Chociszewa²²,
- w 2022 r. zorganizowała wycieczkę z przewodnikiem "Szlakiem zabytkowych kościołów drewnianych ziemi łęczyckiej"²³,
- w 2023 r. zorganizowała rajd rowerowy "Odjazdowy Bibliotekarz - Dwór w Parskach."²⁴.

Na realizację m. in. ww. przedsięwzięć, MiPBP pozyskiwała środki zewnętrzne. W latach 2021-2022 Biblioteka pozyskała środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego²⁵ w kwotach odpowiednio: 30 880,00 zł i 24 000,00 zł²⁶. Corocznie MiPBP otrzymywała dofinansowanie ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2021 r. z ww. programu Biblioteka otrzymała dofinansowanie z Urzędu Miejskiego w Łęczycy na dwa projekty: zadanie pn. „Biblioteka przestrzenią do działania w czasie pandemii – 2021” na kwotę 1 800,00 zł i zadanie pn. „Biblioteka przestrzenią do działania – 2021 r.” na kwotę 13 200,00 zł. W 2022 r. z ww. programu MiPBP otrzymała dofinansowanie na zadanie pn. „Spotkajmy się w bibliotece – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla dzieci i dorosłych” na kwotę 11 500,00 zł. W 2023 r. z ww. programu Biblioteka otrzymała dofinansowanie na dwa projekty: na zadanie pn. „Biblioteka – Twoim miejscem! – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla dzieci i dorosłych” na kwotę 10 000,00 zł i zadanie pn. „Wybieram Bibliotekę – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla dzieci i dorosłych” na

¹⁸ Mającą na celu zapoznanie uczestników z historią Łęczycy poprzez pryzmat czterech kultur i społeczności: polskiej, żydowskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Gra dedykowana była dla uczniów z klas V-VIII szkół podstawowych i szkół średnich powiatu łęczyckiego.

¹⁹ Mającą na celu zapoznanie uczestników z historią Łęczycy w latach 1863-1918 oraz poznanie lokalnych bohaterów, kształtowanie postaw patriotycznych na tle różnych wydarzeń oraz trudnej drogi do wolności i niepodległości Polski. Gra dedykowana była dla zespołów uczniów szkół podstawowych i szkół średnich powiatu łęczyckiego.

²⁰ W celu integracji z czytelnikami (w dużej części autorami ww. prac rękodzielniczych i ich wystaw byli czytelnicy Biblioteki).

²¹ Przy współpracy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej Filia w Łęczycy i Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej.

²² Którego celem było: integracja środowiska bibliotekarskiego, promowanie bibliotek i czytelnictwa, zapoznanie się z tradycjami i historią regionu, promowanie różnorodności dziedzictwa kulturowego, propagowanie roweru jako środka lokomocji i propagowanie zdrowego trybu życia. Oprócz MiPBP organizatorami rajdu byli: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka Filia w Łęczycy i Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej.

²³ Wycieczka zorganizowana w ramach projektu "Łęczyckie przystanki literackie" w programie "Partnerstwo dla książki 2022" której celem było: integracja środowiska lokalnego oraz promocja biblioteki, zapoznanie się z zabytkami sakralnymi architektury drewnianej, promowanie różnorodności dziedzictwa kulturowego ziemi łęczyckiej.

²⁴ Zorganizowany w ramach programu "Wybieram Bibliotekę" dofinansowanego ze środków dofinansowanego ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Łęczycy na 2023 r. Celem ww. wydarzenia podobnie jak w zorganizowanym w 2021 r. rajdzie rowerowym było: integracja środowiska bibliotekarskiego, promowanie bibliotek i czytelnictwa, zapoznanie się z tradycją i historią regionu, promowanie różnorodności dziedzictwa kulturowego, propagowanie roweru jako środka lokomocji i propagowanie zdrowego trybu życia.

²⁵ Dalej MKiDN.

²⁶ W ramach programu „Partnerstwo dla książki” Biblioteka zrealizowała w 2021 r. zadanie pn. „Łęczyckie wyprawy literackie”, a w 2022 r. zrealizowała zadanie pn. „Łęczyckie przystanki literackie”.

kwotę 7 000,00 zł. W 2023 r. MiPBP otrzymała darowiznę w wysokości 1 000,00 zł od Rejonowego Banku Spółdzielczego w Lututowie Oddział w Łęczycy.

W zakresie poprawy dostępności usług MiPBP dla osób z niepełnosprawnością i osób starszych Dyrektor wyjaśniła, że: „Obsługa czytelników starszych, chorych, czy z niepełnosprawnościami w bibliotece w Łęczycy polega na:

- przygotowaniu książek, po uprzednim telefonie czytelnika, i przekazaniu do działu dziecięcego biblioteki usytuowanego na parterze budynku,
- udostępnieniu Czytaka – odtwarzacza audiobooków przyjaznego dla seniorów,
- zanieśieniu książek przez bibliotekarzy do domów czytelników,
- wypożyczeniu książek pracownikowi DPS-u dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej”.

(akta kontroli str.: 32-40, 120-197, 216-379, 401-440, 489-504, 715-722, 812-841, 1036-1043)

1.7. Biblioteka podejmowała działania mające na celu zwiększenie posiadanych zbiorów oraz poszerzenie oferty dla czytelników. Na ww. cel MiPBP w okresie objętym kontrolą, pozyskała dotacje z Biblioteki Narodowej w kwotach: 7 400,00 zł w 2021 r. i po 7 000,00 zł w 2022 i 2023 r. W 2022 r. Biblioteka w ramach realizacji projektu Budżet Obywatelski – Łęczycza 2022 otrzymała od Urzędu Miejskiego w Łęczycy 387 książek za kwotę 8 642,76 zł oraz 18 audiobooków za kwotę 355,99 zł. Biblioteka dbała o rozwój cyfrowy systemu obsługującego bazę zasobów MiPBP. W 2022 r. Biblioteka podpisała umowę o modernizację Systemu Sowa SQL Standard na wersję Systemu Sowa SQL Premium, pozwalającego m. in. na szybsze i pełniejsze zarządzanie zasobami zbiorów bibliotecznych.

W celu ułatwienia czytelnikom możliwości zamawiania książek, Dyrektor wyjaśniła, że „w Bibliotece prowadzona jest wypożyczalnia międzybiblioteczna. Książki dla czytelników zamawiane są mailowo”. Stwierdziła przy tym że „coraz mniej czytelników korzysta z tej formy wypożyczeń.”.

W 2021 i 2022 r. działała w MiPBP „Książka na telefon”. Biblioteka wypożyczała książki czytelnikom na podstawie ich zamówień - czytelnik zamawiał książki poprzez katalog on-line, telefonicznie lub drogą e-mail, a bibliotekarze po skompletowaniu zamówienia umawiali się z czytelnikami telefonicznie lub e-mailowo na konkretny termin odbioru.

(akta kontroli str.: 120-197, 198-215, 380-400, 441-488, 519-532, 715-722, 812-841)

1.8. W okresie objętym kontrolą, Biblioteka współpracowała z MKiDN, reprezentowanym przez Instytut Książki realizując różnego rodzaju przedsięwzięcia promujące czytelnictwo w ramach uzyskiwanych dotacji. W ramach działalności, w tym propagującej czytelnictwo (w zakresie m. in. organizacji konkursów i imprez kulturalnych) MiPBP współpracowała również m. in. z: Domem Kultury w Łęczycy, Zespołem Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Łęczycy, Środowiskowym Domem Samopomocy w Łęczycy, Miastem Łęczycą, Starostwem Powiatowym w Łęczycy, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Łodzi, Archiwum Państwowym w Płocku - Oddział w Łęczycy, a także Biblioteką Pedagogiczną w Zgierzu - Filią w Łęczycy i placówkami oświatowymi z powiatu łęczyckiego.

(akta kontroli str.: 490-491, 565-588, 1036-1043)

1.9. W okresie objętym kontrolą, Biblioteka terminowo złożyła do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdania K-03. Dane zawarte w sprawozdaniach co do zasady

były zgodne ze stanem faktycznym²⁷, poza danymi dotyczącymi liczby użytkowników aktywnie wypożyczających, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.: 65-119)

1.10. Przy bibliotece nie działała rada biblioteczna ani inny organ o charakterze doradczym i opiniodawczym.

Dyrektor wyjaśniła, że: „Ze względu na brak zapisu dotyczącego możliwości funkcjonowania rady bibliotecznej w statucie Biblioteki oraz ze względu na niewielkie zatrudnienie przy Bibliotece nie działa rada biblioteczna lub inny organ o charakterze doradczym i opiniotwórczym.”

(akta kontroli str.: 8-12)

1.11. Zadania Powiatowej Biblioteki Publicznej zostały powierzone Bibliotece na podstawie Porozumienia z dnia 1 października 1999 r. w sprawie wykonywania przez Miejską Bibliotekę Publiczną zadań Powiatowej Biblioteki Publicznej zawartego pomiędzy powierzającym - Powiatem Łęczyckim, a przejmującym - Miastem Łęczyca²⁸. Ww. porozumienie obowiązywało z dniem jego zawarcia do 31 grudnia 1999 r. i było corocznie odnawiane²⁹. Zgodnie z ww. porozumieniem Biblioteka przyjęła nazwę Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej prowadzącej działalność przy ul. Marii Konopnickiej 11a w Łęczycy. Do zadań powierzonych Miejskiej Bibliotece Publicznej w załączniku nr 1 do porozumienia wskazano m. in.: pomoc oraz pośrednictwo w doborze i zakupie zbiorów bibliotecznych przez biblioteki samorządowe, pomoc w opracowaniu zbiorów dla bibliotek publicznych w powiecie, doradztwo w zakresie inwentaryzacji zbiorów, organizowanie skoordynowanego systemu zaopatrzenia i obiegu na terenie powiatu zbiorów przeznaczonych dla specjalnych kategorii użytkowników, zwłaszcza z niepełnosprawnością i osób z utrudnionym dostępem do biblioteki, zapewnienie dostępu do literatury naukowej i popularnonaukowej, materiałów edukacyjnych i zbiorów multimedialnych na terenie powiatu, opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnej o zasięgu powiatowym, prowadzenie rocznej sprawozdawczości statystycznej bibliotek publicznych w powiecie, pomoc i poradnictwo w zakresie organizacji bibliotek, sieci bibliotecznych oraz usług bibliotecznych, instruktaż i pomoc metodyczna bibliotekom publicznym na terenie powiatu, organizację szkoleń i doskonalenia zawodowego dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych w powiecie.

Na realizację powierzonych zadań Powiat Łęczycki zgodnie z zawartymi porozumieniami przekazywał Miastu Łęczyca dotację celową³⁰, natomiast Miasto Łęczyca składało Powiatowi pisemne sprawozdanie finansowe z wykorzystania ww. środków finansowych.

²⁷ Dane porównano z danymi zawartymi w programie SOWA SQL, z ewidencją materiałów bibliotecznych (księgi inwentarzowe, księgi akcesji, rejestry ubytków), a także z danymi programu księgowego.

²⁸ W sprawie ww. porozumienia zostały podjęte uchwały: Nr 64/IX/99 Rady Powiatu w Łęczycy z dnia 22 czerwca 1999 r. w sprawie porozumienia z Gminą Miejską Łęczyca i powierzenia zadań powiatowej biblioteki publicznej Miejskiej Bibliotece Publicznej i Nr 113/XII/99 Rady Miasta Łęczyca z dnia 24 sierpnia 1999 r. w sprawie zawarcia porozumienia z Powiatem Łęczyckim i powierzenia zadań powiatowej biblioteki publicznej Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łęczycy.

²⁹ W badanym okresie obowiązywały: Aneks Nr 9 z dnia 18 stycznia 2021 r. do porozumienia zawartego w dniu 25 stycznia 2012 roku w sprawie powierzenia Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łęczycy zadań powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Łęczyckiego; Porozumienie Powiatu Łęczyckiego i Miasta Łęczyca z dnia 25.01.2022 r. w sprawie powierzenia Miastu Łęczyca do realizacji w 2022 roku zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Łęczyckiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 lutego 2022 r. poz. 828) i Porozumienie Powiatu Łęczyckiego i Miasta Łęczyca z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie powierzenia Miastu Łęczyca do realizacji w 2023 roku zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Łęczyckiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2023 r. poz. 810).

³⁰ W okresie objętym kontrolą kwota dotacji corocznie wynosiła 60 000,00 zł.

Biblioteka udzielała pomocy bibliotekom publicznym z terenu powiatu łęczyckiego³¹. MiPBP w zakresie działalności popularyzatorskiej i edukacyjnej podejmowała działania o zasięgu powiatowym mające na celu upowszechnianie czytelnictwa, dorobku kulturalnego powiatu, popularyzowanie sztuki, nauki oraz służących zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności powiatu, co wskazano w pkt 1.6. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str.: 13-23, 595-605)

1.12. Biblioteka pełniła funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznego. Praca bibliotek w powiecie była koordynowana poprzez zbieranie informacji z powiatu oraz wykonywanie działalności sprawozdawczej w tym zakresie. Bibliografię regionalną opracowywano zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora przytoczonymi w pkt 1.6. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor wyjaśniła także, że: „zgodnie z zapisami statutowymi biblioteka prowadzi działalność dokumentacyjną poprzez gromadzenie materiałów (dokumentów, artykułów itp.) związanych z regionem, które są udostępniane mieszkańcom w bibliotece. Prowadzi również działalność wydawniczą – przed 2021 r. wydała kilka pozycji książkowych oraz pocztówki. W roku 2022 pracownicy biblioteki jako współautorzy brali udział w wydaniu książki pt. „ŁZG – Łęczyckie Zakłady Górnicze 1955-1992”. Oprócz tego pracownicy zbierali materiały i fotografie do ww. książki. Zapisy statutowe dotyczące działalności biblioteki zawierają możliwe obszary i zakres jej działania, które bywają niezbędne przy ubieganiu się o granty. Nie oznacza to, iż w każdym roku wszystkie elementy muszą być realizowane. Uzależnione jest to bowiem od możliwości finansowych i kadrowych placówki. A te w ostatnich latach zostały znacznie ograniczone”. Dodała również, że w badanym okresie „biblioteka nie pośredniczyła i nie organizowała obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych, ponieważ nie było takich zamówień. Nikt nie zgłaszał takich potrzeb.”.

(akta kontroli str.: 120-197, 715-722)

1.13. W okresie objętym kontrolą, Powiatowa Biblioteka Publiczna udzielała bibliotekom z terenu powiatu pomocy instrukcyjno-metodycznej w zakresie sporządzania dokumentacji regulującej zasady funkcjonowania bibliotek, o których wspomniano w pkt 1.11. wystąpienia pokontrolnego. MiPBP w latach objętych kontrolą zorganizowała cztery szkolenia³² dla pracowników gminnych bibliotek z powiatu łęczyckiego, w których wzięło udział od sześciu do 26 osób. Szkolenia dotyczyły: prowadzenia warsztatów artystyczno-ekologicznych jako formy pracy z czytelnikami w każdym wieku; prezentacji artykułów z czasopisma „Bibliotekarz” w zakresie problematyki organizacji i funkcjonowania warsztatu biblioteczno-informacyjnego; przygotowania do prawidłowego napisania sprawozdania opisowego z działalności biblioteki publicznej w 2022 r.; omówienia planu pracy na 2024 r.

(akta kontroli str.: 589-605)

³¹ W 2022 r. Instruktor MiPBP dostarczyła do filii bibliotecznej w Mazewie 48 książek w języku ukraińskim, a także omówiła formy pracy z czytelnikami dziecięcymi i pracy czytelniczej z dziećmi z Ukrainy. W 2022 r. Instruktor Biblioteki sześciokrotnie wizytowała Gminną Bibliotekę Publiczną w Siedcu. Celem wizytacji były: zamiar przeprowadzenia szkolenia nowozatrudnionego pracownika, ogólna lustracja biblioteki, wstępne szkolenie nowozatrudnionego pracownika, sprawdzenie dokumentacji biblioteki, omówienie prowadzenia dziennika biblioteki, sposobu udostępniania zbiorów, planu uporządkowania księgozbioru i pomieszczeń bibliotecznych, dalsze szkolenie pracownika, przyporządkowanie księgozbioru, sprawdzenie postępów w sporządzaniu protokołu ubytków, sprawdzenie i zakończenie protokołu ubytków, wpisanie protokołu do rejestru ubytków, udzielenie pomocy przy wpisywaniu nowo zakupionych książek do księgi inwentarzowej, oznakowywaniu książek i opisywaniu faktur. Na podstawie ww. wizytacji Instruktor MiPBP zaleciła, m. in.: systematyczne porządkowanie książek z jednoczesną selekcją książek zniszczonych, systematyczne spisywanie książek zniszczonych do protokołu ubytków, zapoznanie się z programem MAK+ w celu włączenia nowo zakupionych pozycji do katalogu on-line.

³² Dwa szkolenia w 2022 r. i dwa w 2023 r.

Biblioteka nie organizowała ogólnych szkoleń seminaryjnych dla wszystkich merytorycznych pracowników bibliotek publicznych w powiecie przy współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W okresie objętym kontrolą MiPBP nie organizowała szkoleń dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych w powiecie przy współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną. Organizowała natomiast tego typu szkolenia we własnym zakresie.”.

W zakresie udziału pracowników Biblioteki w naborze kandydatów na szkolenia specjalistyczne i kursy Dyrektor wyjaśniła, że: „Informacje o szkoleniach i kursach organizowanych przez WBP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi dla bibliotekarzy woj. łódzkiego, są w pierwszej kolejności przesyłane e-mailem do instruktorów i dyrektorów bibliotek powiatowych. Następnie, również e-mailem są wysyłane do gminnych bibliotek publicznych. Rekrutacja odbywa się już indywidualnie. Zgłoszenia wysyłane są przez bibliotekarzy bezpośrednio do Biblioteki Wojewódzkiej. Na bieżąco (telefonicznie, e-mailem) do bibliotek gminnych są przekazywane informacje o szkoleniach, webinarach, konferencjach organizowanych na platformach: www.goodbooks.pl; www.sbp.pl; www.biblioteki.org.pl; www.ebib.pl. W większości są bezpłatne i dostępne online. Jest to wygodna forma szkolenia zwłaszcza dla tych bibliotek, gdzie jest tylko jeden bibliotekarz (nie trzeba zamykać biblioteki, oszczędność czasu i środków finansowych (koszty dojazdu)).”.

(akta kontroli str.: 715-722)

1.14. Biblioteka w ramach sprawowanego nadzoru zbierała informacje o działalności wszystkich bibliotek gminnych z powiatu łęczyckiego. Na tej podstawie opracowywała zbiorcze sprawozdanie z działalności bibliotek w powiecie i przekazywała je do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łodzi.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością bibliotek gminnych nie prowadzi się centralnego zakupu książek. Każda biblioteka gromadzi księgozbiór według zapotrzebowania i preferencji czytelników swoich użytkowników oraz możliwości finansowych danej biblioteki. Opracowywanie zbiorów odbywa się w oparciu o opisy bibliograficzne opracowywane i dostępne na stronie Biblioteki Narodowej. Biblioteka powiatowa nie posiada centralnego magazynu do przechowywania książek i innych materiałów bibliotecznych z bibliotek gminnych.”.

(akta kontroli str.: 120-197, 715-722)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Sprawozdania K-03 za 2021 i 2022 r. zostały sporządzone w sposób nierzetelny w zakresie liczby aktywnie wypożyczających. W dokumentach wskazano, że liczba użytkowników aktywnie wypożyczających była tożsama z liczbą użytkowników zarejestrowanych, tj. odpowiednio 2 361 i 2 351 osób, podczas gdy według danych z systemu SOWA SQL³³ liczba aktywnie wypożyczających wyniosła: 2 175 i 2232 osoby.

Dyrektor wyjaśniła, że: „różnica w sprawozdaniach K-03 za lata 2021 i 2022 dot. użytkowników zarejestrowanych i aktywnie wypożyczających a danymi z systemu Sowa SQL spowodowana jest nieprawidłowością interpretacji objaśnień do sprawozdania K-03 przez osobę sporządzającą sprawozdanie.”.

(akta kontroli str.: 71-72, 83-84, 102-110, 723-725)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy w zakresie propagowania czytelnictwa wśród mieszkańców powiatu. Organizacja MiPBP pozwalała na realizowanie jej celów

³³ System biblioteczny funkcjonujący w MiPBP.

statutowych. W okresie objętym kontrolą, Biblioteka organizowała akcje i konkursy mające na celu propagowanie czytelnictwa wśród mieszkańców powiatu łęczyckiego i zapobieganie spadkowi liczby czytelników oraz wypożyczeń, mimo panującej pandemii. Prowadziła działalność informacyjną wśród mieszkańców i współpracowała z innymi instytucjami kultury. Dane zawarte w sprawozdaniach K-03, co do zasady, były zgodne ze stanem faktycznym. Stwierdzone w tym zakresie niezgodności dotyczyły wskazanej w sprawozdaniach liczby aktywnych użytkowników Biblioteki.

OBSZAR

2. Gromadzenie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2021-2023³⁴ księgozbiór Biblioteki liczył odpowiednio: 34 526, 31 211 i 32 081 pozycji, w tym: 201, 180 i 136 czasopism oprawnych. Ponadto w zasobach biblioteki, w latach objętych kontrolą, znajdowało się odpowiednio: 269, 274 i 276 materiałów audiowizualnych, w tym: 171, 176 i 178 audiobooków. Biblioteka prowadziła także księgę inwentarzową dla broszur regionalnych, w której znajdowało się odpowiednio 655, 607 i 613 pozycji.

(akta kontroli str.: 65-86, 88-90, 115-197, 490-491)

2.2. W okresie objętym kontrolą, Biblioteka dysponowała 24 miejscami dla czytelników. W pomieszczeniach Biblioteki nie zorganizowano miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.

Dyrektor Biblioteki wyjaśniła, że osoby starsze lub czytelnicy z niepełnosprawnościami są obsługiwani w części Biblioteki usytuowanej na parterze (bibliotekarze znoszą im książki). Ponadto wyjaśnienia Dyrektor w ww. kwestii przedstawiono w pkt 1.6. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str.: 65-86, 711-713, 715-722)

2.3. Procedura ewakuacji została przyjęta na mocy Zarządzenia nr 2/2023 r. Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia oraz zasadami ewakuacji i postępowania w przypadku powstania pożaru w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Łęczycy³⁵.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W związku z tym, że Biblioteka nie jest właścicielem ani administratorem budynku, w którym prowadzi działalność (biblioteka jest najemcą kilku pomieszczeń), nie było wcześniej zaleceń inspektora bhp o tworzeniu dokumentacji (Instrukcji postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia oraz zasad ewakuacji i postępowania w przypadku powstania pożaru). W Bibliotece obowiązywały ogólne instrukcje p.poż. rozmieszczone na jej terenie.”.

Zatrudnieni pracownicy pisemnie potwierdzili zapoznanie się z procedurą. Drogi ewakuacji były właściwie oświetlone i dobrze widoczne, a plan ewakuacji biblioteki został umieszczony w widocznym miejscu, w sposób zapewniający łatwy dostęp do niego, zaś wyjście ewakuacyjne i oznaczenia kierunków zostały oznaczone w sposób wyraźny i trwałe. Wyznaczone według planu drogi ewakuacyjne i drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne były drożne.

(akta kontroli str.: 490-491, 606-634, 711-713, 715-722)

2.4. W Bibliotece nie były prowadzone kontrole związane z bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym. MiPBP posiadała protokoły w zakresie potwierdzenia

³⁴ Według stanu na 31 grudnia 2021 r., 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2023 r.

³⁵ Kwestie sytuacji zagrożenia pożarem Dyrektor ujęła wcześniej w Zarządzeniu Nr 9/2020 Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy z dnia 28 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Łęczycy.

sprawności gaśnic rozmieszczonych w Bibliotece. Ponadto zgodnie z zapisami udostępnionej przez administratora budynku książki obiektu budowlanego i załączonych do niej protokołów okresowej kontroli stanu technicznego i protokołów z badań okresowych instalacji elektrycznej wynikało, iż w 2021 roku przeprowadzono badania instalacji elektrycznej w pomieszczeniach MiPBP³⁶.

(akta kontroli str.: 658-689)

2.5. Zatrudnieni pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie ochrony przeciwpożarowej w ramach przeprowadzonych szkoleń dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W wyniku oględzin pomieszczeń i korytarzy Biblioteki stwierdzono, iż w czytelnicy oraz w wypożyczalni Biblioteki rozmieszczono cztery, a w Dziale dla Dzieci i Młodzieży rozmieszczono dwie gaśnice proszkowe, które terminowo poddawano przeglądowi. W czytelnicy i wypożyczalni w dobrze widocznych miejscach rozmieszczono instrukcję ogólną przeciwpożarową i instrukcję postępowania w przypadku powstania pożaru, a także przedmiotowe gaśnice.

(akta kontroli str.: 490-491, 635-657, 711-713)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Biblioteka gromadziła, przechowywała i chroniła materiały biblioteczne zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi w tym zakresie, a jej pomieszczenia były prawidłowo zabezpieczone przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym w szczególności przed pożarem.

OBSZAR

3. Prowadzenie gospodarki finansowej

Opis stanu
faktycznego

3.1 W okresie objętym kontrolą, w MiPBP obowiązywały zasady rachunkowości wprowadzone przez Dyrektora na mocy Zarządzenia nr 5/2010 z dnia 15 grudnia 2010 r. Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości³⁷. Polityka rachunkowości MiPBP zawierała elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁸. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera w polityce rachunkowości zawarto zapis, iż księgi rachunkowe MiPBP prowadzone były z wykorzystaniem zakupionego programu komputerowego. Dokumentacja opisująca ww. program posiadał zapis, że jest zgodna z wymogami ustawy o rachunkowości i zawierała m. in.: oznaczenie wersji oprogramowania i datę rozpoczęcia jej eksploatacji, wykaz programów, procedury/funkcje wraz z opisem algorytmów i parametrów. Biblioteka nie posiadała ww. dokumentacji opisującej przyjęty program do obsługi księgowości, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.: 736-786)

3.2. Gospodarkę finansową Biblioteki prowadzono w oparciu o plan finansowy, który aktualizowano w ciągu roku. W okresie objętym kontrolą, sporządzone przez MiPBP plany finansowe i ich korekty zawierały wymagane elementy wymienione w art. 31 ustawy z dn. 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁹, oprócz: stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, a także stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁶ Protokół nr 26/2021 z badań okresowych z dnia 16 listopada 2021 r.

³⁷ W 2019 roku Dyrektor zaktualizowała zakładowy plan kont Biblioteki wprowadzając Zarządzenie Nr 1/2019 Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy z dnia 2 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia korekty „Zakładowego planu kont dla Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy”.

³⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. (dalej uor).

³⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm. (dalej ufp).

(akta kontroli str.: 787-811)

3.3. W planach finansowych Biblioteki uwzględniono i oszacowano źródła przychodów z działalności. W latach 2021 – 2023 w przychodach uwzględniono dotacje od organizatora w kwotach odpowiednio 721 000,00 zł, 765 000,00 zł oraz 838 000,00 zł. Corocznie w planach wyszczególniano dotację Starostwa w kwocie 60 000,00 zł, przeznaczoną na finansowanie zadań związanych z prowadzeniem powiatowej biblioteki. Dotacje podmiotowe stanowiły odpowiednio 92,7%, 94,1% i 95,8% wszystkich zaplanowanych przychodów. W planach uwzględniono również dotacje pozyskane z innych źródeł w kwotach (po zmianach) w wysokości: 52 880,00 zł, 42 500,00 zł oraz 25 000,00 zł. W planach finansowy wskazywano także przychody z działalności statutowej odpłatnej Biblioteki odpowiednio w kwotach: 8 390,00 zł, 8 975,00 zł i 14 300,00 zł. Przychody te zostały osiągnięte w wysokości odpowiednio: 7 584,00 zł (90,4%), 8 855,00 zł (98,7%) oraz 4 044,00 zł (za I półrocze 2023 r.).

W planowanych kosztach uwzględniono m.in.: koszty wynagrodzeń osobowych pracowników, stanowiące odpowiednio: 57,8%, 58,3%, 62,4% wszystkich kosztów, a także składki na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, stanowiące odpowiednio: 14,4%, 13,5% oraz 16,8%. Planowane zakupy książek stanowiły z kolei: 2,9%, 2,3%, 2,2% wszystkich zaplanowanych kosztów.

W latach 2021-2022 wykonane przychody łączne wyniosły odpowiednio: 860 493,27 zł i 887 020,85 zł, natomiast łączne koszty wykonane: 860 436,40 zł i 865 811,54 zł.

(akta kontroli str.: 490-491, 787-841)

3.4. Ewidencja materiałowa prowadzona w Bibliotece w latach 2021-2023 obejmowała:

- sumaryczną (wstępną) ewidencję wpływów prowadzoną w jednym rejestrze przybytków wspólnym dla wszystkich rodzajów wpływów, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 1 (wzór A) do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych⁴⁰. Ww. ewidencja prowadzona była pod nazwą: Księga Akcesji Druków zwartych (książek)⁴¹,
- szczegółową ewidencję wpływów w księgach inwentarzowych księgozbioru, w której ujęto książki włączone do zbiorów, w tym książki, których nabycie udokumentowano fakturami i pokwitowaniami odbioru darów,
- sumaryczną ewidencję ubytków w rejestrze ubytków, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 7 do przywołanego wyżej rozporządzenia. Ww. ewidencja ubytków prowadzona była w dwóch rejestrach ubytków (w rejestrze ubytków MiPBP i rejestrze ubytków prowadzonym dla Działu dla Dzieci i Młodzieży w Łęczycy). Wpisy do rejestrów dokonywano na podstawie protokołów komisji w sprawie ubytków, które sporządzano zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia w sprawie ewidencji materiałów bibliotecznych,
- finansowo-księgową ewidencję wpływów i ubytków – zgodnie z zakładowym planem kont na koncie 014 „Zbiory biblioteczne”, na których ewidencjonowano zwiększenia wartości zbiorów bibliotecznych na podstawie dowodów źródłowych, a także zmniejszenia wartości zbiorów, zgodnie z rejestrami ubytków i protokołami komisji w sprawie ubytków.

(akta kontroli str.: 490-491, 842-846, 1005-1008)

⁴⁰ Dz. U. z 2008 r. Nr 205, poz. 1283. (dalej rozporządzenie w sprawie ewidencji materiałów bibliotecznych).

⁴¹ Nr dokumentacji: 421 A.

3.5. Biblioteka prawidłowo prowadziła księgi inwentarzowe. Kontrola wykazała, że książki zakupione⁴² lub otrzymane w darowiźnie⁴³, w okresie objętym kontrolą, były ujmowane w księgach inwentarzowych na bieżąco na podstawie faktur lub pokwitowań odbioru darów, w przypadku książek przekazanych w formie darowizny.

(akta kontroli str.: 847-932)

Biblioteka prowadziła księgi inwentarzowe księgozbioru (zaprowadzono dwa księgozbiory: dla MiPBP i dla Działu dla Dzieci i Młodzieży), które były zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych. W Bibliotece prowadzony był także inwentarz broszur regionalnych, multimediiów (w tym audiobooków) i czasopism oprawnych w tożsamy sposób jak w przypadku książek.

(akta kontroli str.: 490-491, 842-846)

W okresie objętym kontrolą, dokonywano ubytowania księgozbioru Biblioteki. Zgodnie z rejestrami ubytków i protokołami komisji w sprawie ubytków zdjęto ze stanu zbiorów inwentarzu podstawowego Biblioteki ogółem: w 2021 r. - 2 078 pozycji o wartości 17 884,99 zł; w 2022 r. - 4 716 pozycji o wartości 59 881,64 zł, a w 2023 r. - 224 pozycje o wartości 21 847,48 zł.

(akta kontroli str.: 490-491, 842-846)

Kontrola wewnętrzna zinwentaryzowanych materiałów polegała na czynnościach związanych z ustalaniem raz w roku wartości zbioru na podstawie ewidencji szczegółowej porównywanej z wartością wynikającą z ewidencji majątkowej przez pracownika merytorycznego oraz głównego księgowego.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W latach 2021-2023 Biblioteka nie przeprowadzała inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych (ostatnia inwentaryzacja była przeprowadzona w 2016 r.). Z uwagi na tylko częściowo wolny dostęp do księgozbioru, skontrum zbiorów przeprowadzane jest co 10 lat.”.

(akta kontroli str.: 8, 849-851, 947-955)

3.6. W okresie objętym kontrolą, biblioteka otrzymała dotacje podmiotowe na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na wynagrodzenia i utrzymanie obiektów w wysokości: 781 000,00 zł, 825 000,00 zł, 898 000,00 zł. W latach 2021-2022 MiPBP wykorzystowała 100 % środków z dotacji. Na 30 czerwca 2023 r. wykonanie wyniosło 47,9% (430 000,00 zł).

Rozliczenia dotacji podmiotowych, w objętym kontrolą, okresie były zgodne pod względem rachunkowym z saldami kont księgowych.

Dotacje celowe uzyskane, w okresie objętym kontrolą, opisane zostały w pkt 1.6. i 1.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Wszystkie dotacje zostały wykorzystane w 100 % i rozliczone terminowo na podstawie dowodów księgowych opisanych zgodnie z zawartymi umowami. Sprawozdania i raporty końcowe z zadań sfinansowanych dotacjami celowymi złożono dotującym w terminach wynikających z zawartych umów. Na koncie 740 Dotacje budżetowe, prowadzonym w Bibliotece zaksięgowano otrzymane środki w prawidłowych kwotach.

(akta kontroli str.: 216-491, 812-841)

3.7. Na koniec 2021 i 2022 r. oraz na koniec III kwartału 2023 r. w księgach Biblioteki nie wykazano należności przeterminowanych. Dane zawarte w sprawozdaniach Rb-N (za IV kwartał 2021 r. i 2022 r. i za III kwartał 2023 r.), były zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdania terminowo przekazano organizatorowi oprócz sprawozdania za III kwartał 2023 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.: 956-962, 972-985)

⁴² Próbą objęto 20 faktur obejmujących 125 książek.

⁴³ Próbą objęto siedem pokwitowań odbioru darów obejmujących 41 książek.

3.8. Według stanu na 31 grudnia 2021 r. i 2022 r. oraz na 30 września 2023 r. Biblioteka nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

Dane w sprawozdaniach Rb-Z (za IV kwartał 2021 r. i 2022 r. i za III kwartał 2023 r.) zostały wykazane zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji księgowej, a sprawozdania terminowo przekazano organizatorowi oprócz sprawozdania za III kwartał 2023 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.: 963-985)

3.9. Wydatki na zakup towarów i usług w latach 2021-2023 dokonywane były zgodnie z planem finansowym. Wartość poszczególnych zakupów nie przekraczała kwoty 130 000 zł, o której mowa w art. 37a uopdk i w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁴, a także kwoty 20 000 zł netto, o której mowa w obowiązującym Regulaminie udzielania zamówień publicznych w MiPBP w Łęczycy, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 złotych netto⁴⁵. Zakupy książek w badanym okresie, dokonywane były w ponad 99% przypadków od dwóch dostawców, jednak łącznie (w ujęciu rocznym) zakupy książek przyjętych do księgozbioru Biblioteki nie przekroczyły 20 000 zł netto. W związku z powyższym nie stosowano wewnętrznej procedury wyboru wykonawcy określonej w § 4 ww. regulaminu.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W zakresie zakupu materiałów bibliotecznych (książek, przedmiotów na nagrody) po zapoznaniu się z ofertami różnych przedstawicieli (księgarń, hurtowni) Biblioteka wybrała dwóch dostawców, którzy udzielają najwyższych rabatów, a dodatkowo podejmują wiele akcji promocyjnych. Ważnym argumentem jest też darmowa dostawa bez względu na ilość i kwotę zakupionych materiałów. Przy wyborze dostawców zbiorów bibliotecznych placówka kierowała się zasadami celowości, oszczędności i uzyskiwania najlepszych efektów.”

(akta kontroli str.: 490-491, 723-725, 787-841, 979-1008, 1015-1027)

3.10. Biblioteka prawidłowo przedłożyła do zatwierdzenia organizatorowi informację o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze lat 2021, 2022 i 2023 oraz roczne sprawozdania z wykonania planu finansowego za lata 2021 i 2022 w terminach określonych w art. 265 ufp.

Ww. sprawozdania nie zawierały wszystkich wymaganych danych wskazanych w art. 265 ufp ust. 2, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W sprawozdaniu z wykonania planu finansowego za 2021 r. w części tabelarycznej wykazano jako zaplanowane i wykonane środki przydzielone przez Bibliotekę Narodową w kwocie 7 000,00 zł zamiast 7 400,00 zł, o czym również w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.: 490-491, 812-841)

3.11. W okresie objętym kontrolą, pomieszczenia⁴⁶ Biblioteki znajdowały się na pierwszym piętrze budynku – pawilonu administracyjno-handlowego przy ul. M. Konopnickiej 11a w Łęczycy. Ww. pomieszczenia Biblioteka użytkowała na podstawie umowy najmu zawartej ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Łęczycanka” w Łęczycy⁴⁷. W umowie określono warunki i termin użytkowania pomieszczeń o łącznej powierzchni 252,64 m². W 2020 r. Biblioteka zawarła z ww. wynajmującym kolejną

⁴⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm..

⁴⁵ Zarządzenie Nr 1/2021 Dyrektora Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęczycy z dnia 2 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Łęczycy, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 złotych netto.

⁴⁶ W których skład wchodziły: pokój Dyrektora Biblioteki, pokój Działu gromadzenia i opracowania i administracji i księgowości, czytelnia, wypożyczalnia z pomieszczeniem socjalnym, korytarz i toaleta.

⁴⁷ Umowa z dn. 01 maja 2010 r.

umowę najmu⁴⁸, dotyczącą użytkowania lokalu o powierzchni 109,71 m² umiejscowionego na parterze przedmiotowego pawilonu. W okresie objętym kontrolą, w ww. lokalu prowadzony był Dział dla Dzieci i Młodzieży Biblioteki. MiPBP nie udostępniała powierzonej powierzchni i mienia.

(akta kontroli str.: 1028-1035)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości..

1. Obowiązująca w MiPBP polityka rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor, nie zawierała wersji dokumentacji w zakresie oprogramowania wykorzystywanych systemów komputerowych i daty rozpoczęcia ich eksploatacji.

Dyrektor wyjaśniła, że: „Polityka rachunkowości zawiera nazwę programu, natomiast wszystkie zasady zawarte są w programie (...) w zakładce „Pomoc-ePomoc-ustawa o rachunkowości”, gdzie zapisane są opisy systemu przetwarzania danych, wykaz procedur, zabezpieczenia danych. Program był zakupiony drogą elektroniczną. Zgodnie z Regulaminem praw i obowiązków posiadacza e-Abonamentu usługodawca zamieszcza informacje o aktualizacji programu, a Biblioteka aktualizuje program poprzez pobranie aktualnej wersji ze strony internetowej sprzedawcy – firmy (...). W Polityce Rachunkowości przez przeoczenie nie ujęto daty rozpoczęcia eksploatacji programu.”.

(akta kontroli str.: 715-722, 736-750)

Zdaniem NIK art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor precyzuje, iż jednostka prowadząca księgi rachunkowe przy użyciu komputera powinna posiadać dokumentację m. in.: opisu systemu informatycznego, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Ww. dokumentację jednostka powinna posiadać w formie sformalizowanej i pisemnej na wypadek awarii systemu czy też włamania do systemu. W przypadku zaistnienia ww. sytuacji jednostka korzystająca z takiego oprogramowania w formie e-abonamentu drogą on-line traci możliwość korzystania z niego, a tym bardziej z dostępu do opisu systemu informatycznego, procedur, funkcji programu i innych danych wyszczególnionych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor.

2. Biblioteka w planach finansowych, sporządzonych na lata 2021 – 2023 nie ujmowała: stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, a także stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku, czym naruszyła art. 31 ufp.

Jak wyjaśniła Dyrektor: „W planach finansowych nie ujmowano stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, ponieważ należności nie występują, natomiast zobowiązania występujące na koniec roku nie przekraczają kwoty 150 zł, a wynikają z faktur wystawionych na początku roku, za rok poprzedni (np. telefon – abonament za styczeń roku bieżącego, a rozmowy telefoniczne za grudzień roku ubiegłego). Kwoty zobowiązań są tak małe, że nie mają wpływu na planowane wydatki.”.

(akta kontroli str.: 715-722, 787-811)

3. Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań Rb-Z za trzeci kwartał 2023 r. i kwartalne sprawozdanie o stanie należności Rb-N również za trzeci kwartał 2023 r. MiPBP złożyło 17 października 2023 r., tj. opóźnieniem wynoszącym trzy dni w stosunku do terminu określonego w Załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra

⁴⁸ Umowa z dn. 18 listopada 2020 r.

Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴⁹, zgodnie z którym ww. sprawozdania składa się w terminie do 14 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

Dyrektor wyjaśniła, że: „Sprawozdania Rb-n i Rb-z złożono z opóźnieniem, ponieważ 14 i 15 października były dniami wolnymi od pracy natomiast 16 października nastąpiła awaria Internetu, która uniemożliwiła przekazanie elektroniczne sprawozdań.”.

(akta kontroli str.: 723-725, 961-962, 969-970)

4. W sprawozdaniach rocznych z wykonania planu finansowego MiPBP za 2021 i 2022 r. wbrew obowiązki określone w art. 265 pkt 2 ufp, nie ujęto danych na temat stanu należności i zobowiązań, w tym wymagalnych, na początek roku.⁵⁰ Ponadto w sprawozdaniu z wykonania planu finansowego za 2021 r. w części tabelarycznej wykazano jako zaplanowane i wykonane środki przydzielone przez Bibliotekę Narodową w kwocie 7 000,00 zł. Zgodnie z dokumentacją księgową, a także częścią opisową ww. sprawozdania, dotacja opiewała na kwotę 7 400,00 zł.

Dyrektor wyjaśniła, że: „W sprawozdaniach nie ujmowano kwoty zobowiązań na początek okresu sprawozdawczego, ponieważ tak niewielkie kwoty nie miały wpływu na wykonanie planu przedstawiane w sprawozdaniu.”. Odnosząc się do nieprawidłowo wykazanej kwoty dotacji dodała, iż: „W sprawozdaniu za 2021 r. przez pomyłkę wpisano kwotę 7 000 zamiast przyznanych 7400. W części opisowej natomiast kwota jest prawidłowa (7400).”.

(akta kontroli str.: 715-722, 815-824, 828-838)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Biblioteka prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi zasadami (umowami), wykorzystwała i rozliczyła otrzymane dotacje podmiotowe i celowe. Wydatki objęte badaniem regulowano w terminie wynikającym z dowodów księgowych do wysokości ujętej w planach finansowych. W przyjętych planach finansowych na lata 2021-2023 oraz ich aktualizacjach uwzględniono przychody i koszty, o których mowa w art. 31 ufp, jednakże Biblioteka nie ujmowała: stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, a także stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku. Prawidłowo sporządzono i przedłożono do zatwierdzenia organizatorowi informację o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze lat 2021, 2022 i 2023 oraz roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego Biblioteki za lata 2021 i 2022. Ww. sprawozdania nie zawierały jednak wszystkich elementów określonych w art. 265 pkt 2 ufp. Sprawozdania Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2021 r. i 2022 r. oprócz sprawozdań za III kwartał 2023 r. złożono terminowo, a dane w nich zawarte potwierdzone zostały zapisami księgowymi. Biblioteka prawidłowo ewidencjonowała materiały biblioteczne oraz prowadziła księgi inwentarzowe posiadanego księgozbioru. Politykę rachunkowości MiPBP sporządzono zgodnie z wymogami uor, przy czym nie zawierała ona opisu systemu informatycznego prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera.

⁴⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 652

⁵⁰ Zgodnie z ww. przepisem: jednostki, o których mowa w art. 9 pkt 10, 13 i 14, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, przedstawiają właściwemu zarządowi jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku budżetowym - sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego jednostki, w szczególności nie mniejszej niż w planie finansowym.

III. Wnioski

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o uaktualnienie zasad (polityki) rachunkowości o dokumentację w zakresie opisu systemu informatycznego służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

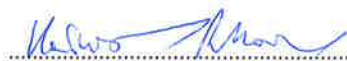
Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 30 stycznia 2024 r.

Kontroler
Arkadiusz Kałużny
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Delegatura w Łodzi

Dyrektor
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.
.....
Przemysław Szewczyk
p.o. wicedyrektora

